

Citation: Tokmak, M. (2020), Üniversite Öğrencilerinin Gençlik Liderlik Özellikleri ve Özgüven Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bir Araştırma, BMIJ, (2019), 8(1): 1-19 doi: <http://dx.doi.org/10.15295/bmij.v8i1.1420>

ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNİN GENÇLİK LİDERLİK ÖZELLİKLERİ VE ÖZGÜVEN DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİYE YÖNELİK BİR ARAŞTIRMA

Mutlu TOKMAK ¹

Received Date (Başvuru Tarihi): 07/02/2020

Accepted Date (Kabul Tarihi): 07/03/2020

Published Date (Yayın Tarihi): 25/03/2020

ÖZ

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile özgüven düzeyleri arasındaki ilişki incelenmektedir. Ayrıca üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının genel özgüven iç özgüven ve dış özgüven düzeyleri üzerindeki etkisi araştırılmaktadır. Bu amaçla Ankara'da tıp fakültelerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerine yönelik alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Alan araştırması neticesinde elde edilen korelasyon analizi ve çoklu doğrusal regresyon analizi ile test edilmiştir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin ve öz güven düzeylerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Katılımcıların gençlik liderlik özellikleri ile genel özgüven, iç özgüven ve dış özgüven düzeyleri arasında pozitif yönlü ve anlamlı orta düzeyde ilişki olduğu belirlenmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından mücadele isteği ve hedef koyma, iletişim kurabilme, güven duyma ve güvenilir olma ve karar verme becerileri boyutlarının genel özgüven düzeyi üzerinde olumlu seviyede etkisi olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin iç özgüvenlerinin gençlik liderlik özellikleri ile açıklanma oranı 56.5 iken, dış özgüven düzeylerinin gençlik liderlik özellikleri ile açıklanma oranı 56.6 seviyesindedir.

Anahtar Kelimeler: Gençlik Liderlik Özellikleri, Özgüven, İç Özgüven, Dış Özgüven
JEL Kodları: M10, M12, M19

A STUDY ON THE RELATIONSHIP BETWEEN YOUTH LEADERSHIP CHARACTERISTICS AND SELF-CONFIDENCE LEVELS OF UNIVERSITY STUDENTS

ABSTRACT

This study examines the relationship between university students' youth leadership characteristics and their self-confidence levels. In addition, the effects of youth leadership characteristics sub-dimensions of university students on general self-confidence, inner self-confidence, and external self-confidence levels are investigated. For this purpose, a field study was carried out for university students studying at the medical faculties in Ankara. The data obtained as a result of field research were tested by correlation analysis and multiple linear regression analysis. It was determined that the youth leadership characteristics and self-confidence levels of the university students participating in the research are at a medium level. It was also determined that there was a positive and significant medium level relationship between the youth leadership characteristics of the participants and their general self-confidence, inner self-confidence, and external self-confidence levels. It was seen that the willingness to struggle and goal setting, ability to communicate, trust and reliability, and decision-making skills dimensions among youth leadership characteristics sub-dimensions had a positive effect on the general self-confidence level of the participants. 56.5 and 56.6 percent of deviations in the inner and external self-confidence of university students, respectively, are explained by their youth leadership characteristics.

Keywords: Youth Leadership Characteristics, Self-Confidence, Inner Self-Confidence, External Self-Confidence
JEL Classification: M10, M12, M19

¹ J. Yzb. Dr. Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi, Jandarma ve Sahil Güvenlik Fakültesi, Sosyal Bilimler Bölümü,
mutlu-tokmak@hotmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-7428-1322>

1. GİRİŞ

Teknolojinin gelişmesi ile birlikte değişimin hızı da giderek artmakta ve bu değişime ayak uydurmak zorlaşmaktadır. Bu değişim ve dönüşüme ayak uydurma konusunda en büyük sorumluluk gençlere düşmektedir. Gençlerin sürekli kendilerini yenilemeleri ve üstlendikleri sorumlulukların farkında olmaları gerekmektedir. Gençlerin içinde buldukları ülkelerin gelişiminde ve çağa ayak uydurmalarında sorumlulukları her geçen gün artmaktadır. Sorumluluklarının farkında olan ve kendilerini yönetebilen genç nüfusa sahip ülkelerin, gelişen dünyada söz sahibi olması beklenmektedir.

Liderlik özelliklerine sahip olan gençlerin hem kendi hayatlarına yön vermelerinde hem de içinde buldukları topluma olan katkılarında başarılı olacakları düşünülmektedir. Bunun için gençlerin liderlik özelliklerine ne derecede sahip olduklarının belirlenmesi gerekmektedir. Gençlik liderlik özelliklerinin tespit edilmesi aynı zamanda eksik olunan yönlerin ortaya çıkmasına da katkı sağlayacaktır. Liderlik özellikleri açısından eksikliklerin tespiti neticesinde, eğitim ve öğretim programları ile bu eksikliklerin giderilmesine yönelik faaliyetlerin gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

Kendisi ile barışık olan ve kendisini iyi hissedenden gençlerin özgüven düzeylerinin yüksek olması beklenmektedir. Özgüven düzeyi yüksek olan gençlerin akademik başarılarında ve topluma olan katkılarında da artış olması beklenen bir süreçtir. Özgüvenin kişilerin davranışlarını etkileyen en önemli unsurlardan bir tanesi olduğu belirtilmektedir (Gökkaya, 2017: 15).

Bu çalışmada üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasındaki ilişki incelenmektedir. Ayrıca gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının genel özgüven, iç özgüven ve dış özgüven düzeyi üzerindeki etkisi de araştırma konusu içerisinde yer almaktadır. Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için Ankara'daki tıp fakültelerinde eğitim gören üniversite öğrencilerine yönelik alan araştırması gerçekleştirilmiş ve belirlenen hipotezler istatistiksel analizlerle değerlendirmeye tabi tutulmuştur.

2. KAVRAMSAL ÇERÇEVE

2.1 Gençlik Liderlik Özellikleri

Lider, aydınlatıcı, öğretici, emir ve talimat verici, çalışanlarının isteklerini zamanında yerine getiren kişi olarak değerlendirilmektedir. Lider, örgüt kültürü ortamının oluşmasında ve kültürün uygulanmasında önemli rol oynamaktadır (Bakan, 2008: 13-14). Lider, doğuştan

var olan yetenekleri, zekâsı ve öngörüsü ile de diğer çalışanlardan ayrılmaktadır. Lider, yönetim konularına hâkim, yönetme yeteneğini otoritesi ile doğru şekilde birleştirebilen bir bireydir (Robbins, 2001).

Liderlik, bir liderin yönetiminde yer alan takım arkadaşlarının iş ile ilgili tatminlerini sağlayarak, bu durumu siyasi ve kurum içi dengeler çerçevesinde organize edebilme yeteneği şeklinde tanımlanmaktadır (Burns, 1978: 18). Liderlik, talimatlar veren, önemli kararlar alan ve grupları yöneten bazı özel insanların gerçekleştirdiği faaliyetlere karşılık gelen bir yönetim kavramı ve süreci, bir kişiyle bir grup arasında güç ve otoriteye dayalı bir ilişki olarak da tanımlanmaktadır (Pınar, 1999: 29; Erdem ve Dikici, 2009:199).

Gençlik lideri, gençlik çalışmalarında gönüllülük duygusuyla hareket eden ve birlikte hareket ettikleri gençlere de bu düşünceleri aşlamaya gayret eden, profesyonel iş disiplini yanında amatör ruh ve heyecanı gerektiren çalışmaları organize eden kişi olarak tanımlamıştır (Örteş, 2010: 7). Kılbaş (1989: 45) gençlik liderini, gençlerden oluşan topluluk üyelerinin karşılıklı toplumsal ilişkilerin oluşturulduğu ve geliştirildiği, genç grup üyelerinin çeşitli roller ortaya koyabildiği bir grup haline gelmesine katkı sağlayan kişi olarak tanımlanmaktadır

Gençlik liderliği, kişilerin kendi yeteneklerinin farkına varması ve takım halinde yapılan çalışmaların ortak faydalar etrafında toplanmasıdır (Wheeler ve Edlebeck, 2006: 89). Gençlik liderliği, grup içerisinde yer alan kişilerin kendilerini ve diğer grup üyelerini ortak bir amacı gerçekleştirmek için yönlendirmeleri, sosyal konularda birbirlerini destekleyerek olumlu değişimler ortaya koymalarıdır (Edelman vd., 2004: 2; Kahn vd., 2009: 3).

Gençlerin liderlik rolü kazanmalarında sosyal ve bilişsel yetenekler ön plana çıkmaktadır. İletişim becerileri, empati yapma, grup dinamiklerini iyi kullanma, grup olarak hedef belirleme ve grup için problem çözme becerilerinin kazandırılması da gençlik liderlik özellikleri açısından önem arz etmektedir (Feldhusen ve Pleiss, 1994: 293).

Gençlik liderliği ile ilgili literatür incelemeleri neticesinde “problem çözebilme becerileri, hedef koyma, karar verme becerileri, grup becerileri, bireysel ve grup değerlerini bilme, yazılı ve sözlü iletişim becerileri, motivasyon, sosyal ve ahlaki sorumluluk, bağlılık duygusu, çatışma yönetimi ve çözme, stres yönetimi, kendini tanıma, kendini yönetme, duygusal zekâ, öz düzenleme, liderlik bilgisi, yönetme, model olma, eleştirel düşünme, risk alma, liderlerin nihai hedefi olumlu değişime neden olmak gibi unsurların gençlik liderliğinin özellikleri olduğu belirtilmiştir” (Cansoy, 2015: 50).

Cansoy (2015: 8) ve Cansoy ve Turan, (2016: 25) tarafından yapılan araştırmalar neticesinde, gençlik liderlik özelliklerinin yedi boyuttan oluştuğu tespit edilmiştir. Bu boyutlar; “mücadele isteği ve hedef koyma, güven duyma ve güvenilir olma, problem çözüme becerileri, karar verme becerileri, iletişim kurabilmek, grup becerileri, mesuliyet ve sorumluluk” şeklinde isimlendirilmiştir. Boyutların açıklamaları kısaca řu şekilde belirtilmektedir (Cansoy, 2015: 8-9; Cansoy ve Turan, 2016: 25):

Mücadele İsteği ve Hedef Koyma: Bu boyutta genç liderlerin isteklerinin farkında oldukları ve hedeflerine ulaşma konusunda istekli oldukları belirtilmektedir. Genç liderler, zorluklar ile mücadele etmekte, hedeflerinden vazgeçmeden ideallerine ulaşmak için mücadele içerisinde dirler.

İletişim Kurabilmek: Bu boyutta genç liderlerin iletişim sağlama konusunda başarılı oldukları, rahat konuştukları, dinleme becerilerinin geliştiği, etkili yazılar yazabildikleri, karşısındakini anlayabilme ve onlara karşı anlayışlı olma eğiliminde oldukları belirtilmektedir. Genç liderler başkaları ile beraber karar alabilmekte ve etki oluşturabilmektedirler.

Grup Becerileri: Bu boyutta genç liderlerin bir takıma, ekibe veya bir kişiye yön verebilme yeteneklerinin olduğu belirtilmektedir. Genç liderler grup ile birlikte bir etkinliği başlatma, organizasyonel faaliyetler yürütme, diğer bireylere cesaret verme, hedefler belirleme konularında başarılı oldukları belirtilmektedir. Genç liderler hedefler koymakta ve içerisinde buldukları grubu ortak bir vizyona odaklayabilmektedirler. Grup içerisinde paylaşım yapabildikleri, başkalarına saygılı davrandıkları ve grup içerisinde ortaya çıkabilecek çatışmaları çözebildikleri ifade edilmektedir.

Güven Duyma ve Güvenilir Olma: Bu boyutta genç liderlerin bireysel davranışlarında ve hareketlerinde bütünlük olduğu, ahlaki karakter yapısının sağlamlığını ve değerlerinin olması genç lideri güvenilir bir kişi yaptığı ifade edilmektedir. Genç liderler için güven duyma davranışının grup içerisindeki kişiler ile etkileşime geçebilmek için önemli bir özellik olduğu belirtilmektedir. Genç liderlik özelliğine sahip olan bireylerin; başkalarına yardımcı oldukları, grup içerisindeki bireylerin sıkıntılarını paylaşabildikleri, dinleme ve güvene dayalı samimi ilişkiler kurabildikleri ifade edilmektedir.

Karar Verme Becerileri: Bu boyutta genç liderlerin, hedefleri tanımlama, gerekli bilgilerin toplanması, alternatif seçeneklerin belirlenmesi, alınan kararların uygulamaya konulup değerlendirilmesi konusunda yetenekli olmaları gerektiği ifade edilmektedir.

Problem Çözme Becerileri: Bu boyutta genç liderler tarafından, problemlerin belirlenerek tanımlanması, sorunların çözümü için alternatif çözüm yollarının ortaya konulması ve ortaya çıkan sonuçların grup üyeleri ile paylaşılması gerektiği ifade edilmektedir.

Mesuliyet ve Sorumluluk: Bu boyutta genç liderlerin, grup üyelerinin refah ve mutluluğu için sorumluluk taşımaları gerektiği, ifade edilmektedir. Ayrıca genç liderlerin toplumsal sorunlarla ilgilenmeleri gerektiği, ülkesinin başarısı için çalışmaları, grup içerisindeki diğer bireylerin haklarına saygı duymaları gerektiği ve taşıdıkları sorumlulukların farkında olmalarının önem taşıdığı belirtilmektedir.

2.2. Özgüven Kavramı

Kişinin kendisi ile ilgili olumlu duygular geliştirmesi sonucunda kendisini iyi hissetmesi, kendisinden memnun olma durumu ve çevresi ile barışık olması şeklinde tanımlanmaktadır (Şahin, 2016: 43). Feltz (1988: 55) özgüveni, bireyin bir aktiviteyi başarılı bir şekilde gerçekleştirebileceğine ilişkin kendine olan inancı, kendi aldığı kararlarına ve yeteneklerine güvenmesi olarak tanımlamaktadır.

Özgüven, bireylerin davranışlarını etkileyen en önemli unsurlardan bir tanesi olarak görülmektedir. Özgüven, kişilerin kendilerine yönelik pozitif düşüncelere sahip olması, karşılaştıkları olaylar ile ilgili kontrolün ellerinde olduklarına ilişkin inançları, kendilerinden memnun olmaları, iyi ve kötü yanları ile kendilerini tanımaları ve kendilerini oldukları gibi kabul etmelerini içine alan bir kavram olarak değerlendirilmektedir (Gökkaya, 2017: 15). Özgüven ruhsal yaşamın en temel öğelerinden bir tanesidir ve duygusal bir ihtiyaç olarak görülmektedir. İnsanlar kendilerini değerli ve önemli buldukları ölçüde temel ihtiyaçlarını karşılayabilmektedirler. İnsanoğlunu diğer canlı türlerinden ayıran en temel özellik kendini tanıyıp olmasıdır. İnsanlar bu sayede kendilerine bir kimlik oluşturmakta ve bu kimliğe değer biçmektedirler (Kaya, 2015: 33). Özgüven, kişinin bedensel ve davranışsal olarak kendi üzerinde denetime ve egemenlik kurmaya sahip olduğunun bilinci içerisinde bulunmasıdır (Gökna, 2017: 9). Özgüven doğuştan kazanılmaz. Yaşayarak ve hayatta karşılaşılan zorluklarla mücadele ederek kazanılan bir yetenektir (Koç ve Gün, 2019: 122). En genel anlamıyla özgüven, “kişinin kendi yeteneklerini ve duygularını tanıması, kendisini sevmesi ve kendine güven duyması” şeklinde tanımlanmıştır (Günalp, 2007: 28).

Literatürde yapılan araştırmalar neticesinde özgüvenin iç ve dış özgüven olmak üzere iki türü olduğu tespit edilmiştir (Lindenfield, 2004: 51; An, 2005: 3).

İç özgüven: Kişinin kendisinden memnun olmasını ve kendisiyle barışık olmasını ifade etmektedir (Akın, 2007: 169). İç özgüven; kişinin kendisini sevmesi ve tanınması, kendisine açık hedefler belirlemesi, kendisiyle ilgili pozitif duygular içerisinde olması ve olumlu duygular hissetmesi gibi unsurları içerisinde barındırmaktadır (Özbey, 2004: 85). Ezmeci (2012: 26)' ye göre kişi kendisine ne kadar çok severse o derecede güven duymakta ve kendisine güvendiği sürece hedefleri doğrultusunda sağlam adımlarla ilerlemektedir.

Dış Özgüven: Kişinin iletişim yeteneklerini, kendini ifade edebilmesini, duygularını kontrol altında tutabilmesini ve kendinden emin olduğunu göstermesini kapsamaktadır (An 2005: 3, Akın 2007: 169). Dış özgüven, bireyin dış dünyaya karşı kendisine yönelik memnuniyetini gösteren eylemlerin tümüdür. İletişim ve duygularını denetleme yeteneği dış özgüvenin unsurlarını oluşturmaktadır (Ezmeci, 2012: 26)

2.3. Yazın Taraması ve Araştırmanın Hipotezleri

Literatürde yapılan incelemeler neticesinde gençler ve öğrencilere yönelik birçok liderlik araştırması olduğu tespit edilmiştir. Başoğlu (2006) tarafından askeri lise öğrencilerine yönelik yapılan liderlik araştırmasında, takım sporu yapan öğrencilerin yönetsel lider özellikleri gösterdikleri tespit edilmiştir. Lin (2003) tarafından Tayvan kolejindeki öğrencilere yönelik yapılan çalışmada, öğrenci liderliğinin öğrenci hayatının bir parçası olduğu tespit edilmiştir. Öğrencilerin lider kavramından, grubun hedefleri için çabalayan ve takipçilerine yönelik taahhütler veren kişiyi algıladıklarını belirtmişlerdir.

Cansoy (2015) tarafından öğrencilerin gençlik liderlik özelliklerine yönelik yapılan araştırmada, öğrencilerin gençlik liderlik özellikleri düzeyinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Yapılan araştırmada gençlik liderlik özellikleri boyutlarından güven duyma ve güvenilir olma boyutunun diğerlerine göre daha yüksek olduğu, iletişim kurmak boyutunun ise diğerlerine göre daha düşük olduğu belirlenmiştir. Okçu vd., (2017) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik yapılan araştırmada, gençlik liderlik özelliklerinin iyi düzeyde sergilendiği tespit edilmiştir. Gençlik liderlik özelliklerinin üniversite öğrencilerinin kişisel başarılarında önemli bir etkisi olduğu belirlenmiştir. Yukl (2010) yaptığı araştırmada güven duyma ve güvenilir olma boyutunun liderlik özellikleri açısından önemli olduğu tespit edilmiştir. Çelik ve Sünbül (2008), Erpalabıyık (2018), Durmuş (2011), Chan (2000) ve Cansoy (2015) tarafından yapılan araştırmalarda kız öğrencilerin erkek öğrencilere oranla gençlik liderlik özelliklerinin daha yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Özgüven ile ilgili literatürde yapılan araştırmalarda, özgüvenin sağlıklı davranış değişikliği, akademik başarı ve öz düzenleme üzerinde pozitif yönlü etkisi olduğu belirlenmiştir. Bu araştırmalarda özgüvenin öğrenme ve başarı açısından önemli etkilerinin olduğu tespit edilmiştir (Andrew, 1988; Hayes, 1998; Lenney, 1981; Lent vd., 1986; Multon vd., 1991; Pajares, 1996; Popovich ve Rogers, 1987; Stankov ve Crawford, 1997; Zimmerman, 2000). Owens vd., (2006) yaptıkları araştırmada, özgüven duygusu yüksek olan kişilerin karşılaştıkları sorunların üstesinden gelme konusunda daha başarılı olduklarını tespit etmişlerdir. Ayrıca özgüveni yüksek olan kişilerin akademik başarılarının daha yüksek olduğunu belirlemişlerdir.

Karademir (2015) tarafından üniversite öğrencilerinin özgüven düzeylerine yönelik yapılan araştırmada, genel özgüven ve iç özgüvenin yüksek, dış özgüvenin orta seviyede olduğu belirlenmiştir. Göktürk (2011) tarafından ergenlerin özgüven düzeylerini belirlemek amacıyla yapılan araştırmada, ergenlerin iç özgüven, dış özgüven ve genel özgüven düzeylerinin yüksek olduğu tespit edilmiştir.

Ercalabıyık (2018) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik yapılan benzer bir araştırmada gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasındaki ilişki incelenmiş olumlu ve orta seviyede ilişkilerin olduğu belirlenmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından “Mücadele isteği ve hedef koyma”, “Karar verme becerileri”, “İletişim kurabilmek”, “Problem çözme becerileri”, “Grup becerileri”, “Güven duyma ve güvenilir olma”, “Mesuliyet ve sorumluluk” boyutları ile genel özgüven, iç ve dış özgüven arasında pozitif yönlü ve orta düzeyde ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Ercalabıyık (2018) tarafından üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin genel özgüvenleri üzerinde 0,58 oranında orta düzeyde etkili olduğu tespit edilmiştir.

Literatürde yer alan araştırmalar neticesinde aşağıdaki hipotezler geliştirilmiştir.

H₁: *Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile özgüven düzeyleri arasında ilişki vardır.*

H₂: *Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri genel özgüven düzeyleri üzerinde etkilidir.*

H₃: *Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri iç özgüven düzeyleri üzerinde etkilidir.*

H₄: *Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri dış özgüven düzeyleri üzerinde*

etkilidir.

3. METODOLOJİ

3.1. Araştırmanın Amacı ve Yöntemi

Bu çalışmada, üniversite öğrencilerine yönelik gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasındaki ilişkinin düzeyi araştırılmaktadır. Ayrıca üniversite öğrencilerinin genel özgüven, iç özgüven ve dış özgüven düzeyleri üzerinde gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının ne kadar etkili olduğu ortaya konmaya çalışılmaktadır.

Öğrencilerin gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeylerini belirlemek amacıyla betimsel istatistik analizi gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasında ilişkinin varlığını ve yönünü belirlemek amacıyla korelasyon analizi uygulanmıştır. Araştırmaya katılan öğrencilerin özgüvenleri üzerinde gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının etkisini belirlemek amacıyla çoklu doğrusal regresyon analizinden yararlanılmıştır.

3.2. Araştırmanın Örneklemi ve Veri Toplama Aracı

Araştırmada belirlenen amaçlara ulaşmak için, Ankara'daki tıp fakültelerinde öğrenim gören üniversite öğrencilerine yönelik alan araştırması gerçekleştirilmiştir. Alan araştırmasında veri toplama yöntemi olarak anket tekniğinden yararlanılmıştır. Anket uygulaması yüz yüze gerçekleştirilmiştir. Anket formu 400 öğrenciye dağıtılmış ancak 369 anket formunun analize elverişli olduğu belirlenmiştir.

Araştırmada veri toplama aracı olarak kullanılan anket formunun ilk bölümünde, Cansoy ve Turan (2016) ve Cansoy (2015) tarafından geliştirilen "Gençlik Liderlik Özellikleri" ölçeğinden yararlanılmıştır. Ölçekte öğrencilerin gençlik liderlik özelliklerini tespit etmek amacıyla 40 ifade yer almaktadır. Cansoy (2015) tarafından yapılan çalışmada "Gençlik Liderlik Özellikleri" ölçeğinin 7 boyuttan oluştuğu belirlenmiştir. Bu çalışmada da, orijinal ölçekte yer alan boyutlar çerçevesinde analizler gerçekleştirilmiştir. Katılımcıların anket formunda yer alan ifadelere ilişkin yanıtlarında 5'li likert ölçeği kullanılmıştır. Ölçekte, 1: Asla ve 5: Her zaman şeklinde oluşturulan yanıt skalasından yararlanılmıştır.

Anket formunun ikinci bölümünde Akın (2007) tarafından geliştirilen "Özgüven Ölçeği"nden yararlanılmıştır. Araştırmada kullanılan özgüven ölçeği 33 maddeden oluşmaktadır ve iki boyutludur. İç özgüven boyutunda 17 madde, dış özgüven boyutunda ise 16 madde yer almaktadır. Ölçek 5'li likert tipinde hazırlanmıştır. Katılımcıların ölçeğe ilişkin

yanıtları 1. Kesinlikle katılmıyorum- 5.Kesinlikle katılmıyorum skalası şeklinde elde edilmiştir. Bu çalışmada Akın (2007) tarafından belirlenen boyutlar çerçevesinde analizler gerçekleştirilmiştir.

Anket formunun üçüncü bölümünde katılımcılara demografik özellikleri belirlemek amacıyla sorular yöneltilmiştir.

3.3. Araştırma Bulgularının Değerlendirilmesi

Araştırma neticesinde elde edilen verilerin çözümlenmesinde SPSS 25. 0 istatistik paket programı kullanılmıştır.

3.3.1. Demografik Bilgiler

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin yaş, cinsiyet, sınıf ve not ortalamalarının yer aldığı bilgilere Tablo 1’de yer verilmektedir.

Tablo 1. Araştırmaya Katılanların Demografik Özellikleri

Demografik Özellikler	Frekans	Yüzde (%)	
<i>Yaş</i>	17 Yaş	23	6.2
	18 Yaş	138	37.4
	19 Yaş	97	26.3
	20 Yaş	53	14.4
	21 Yaş ve üzeri	58	15.7
<i>Cinsiyet</i>	Erkek	191	51.8
	Kadın	178	48.2
<i>Sınıf</i>	1. Sınıf	201	54.5
	2. Sınıf	61	16.5
	3. Sınıf	55	14.9
	4. Sınıf	52	14.1
<i>Not Ortalaması</i>	01-49	39	10.6
	50-59	61	16.5
	60-69	103	27.9
	70-79	83	22.5
	80-89	61	16.5
	90-100	22	6.0
	TOPLAM	369	100,0

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin demografik özellikleri incelendiğinde çoğunluğunun 18 ve 19 yaşları arasında olduğu belirlenmiştir. Katılımcıların %51,8’i erkek, %48,2’si kadınlardan oluşmaktadır. Araştırmaya katılanlarının büyük bir kısmı 1.sınıf öğrencisidir. Not ortalamaları incelendiğinde çoğunluğunun not ortalaması 60-69 arasındadır.

3.3.2. Güvenilirlik Analizi ve Tanımlayıcı İstatistikler

Araştırmada kullanılan “Gençlik Liderlik Özellikleri” ölçeğine ilişkin güvenilirlik katsayısı ve katılımcıların yanıtlarına yönelik tanımlayıcı istatistik bilgilerine Tablo 2’de yer verilmektedir. Araştırmada kullanılan “Gençlik Liderlik Ölçeği” güvenilirlik katsayısı (Cronbach’s Alpha) 0.938’dir. Cronbach’s Alpha değeri $0.80 \leq \alpha \leq 1.00$ aralığında ise yüksek düzeyde güvenilir bir ölçektir (Kalaycı, 2008: 405). Araştırmada kullanılan gençlik liderlik özellikleri ölçeği yüksek düzeyde güvenilir bulunmuştur.

Tablo 2. Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği Betimsel İstatistiği

<i>Gençlik Liderlik Özellikleri Ölçeği ve Boyutları</i>	N	Ort.	S.S.	Güvenilirlik Katsayısı
Mücadele İsteği ve Hedef Koyma	369	3.75	.73	.852
İletişim Kurabilme	369	3.35	.77	.829
Grup Becerileri	369	3.61	.78	.865
Güven Duyma ve Güvenilir Olma	369	3.96	.65	.764
Karar Verme Becerileri	369	3.79	.75	.790
Problem çözme Becerileri	369	3.86	.68	.738
Mesuliyet ve Sorumluluk	369	3.76	.74	.763
<i>Gençlik Liderlik Özellikleri (Genel)</i>	369	3.70	.55	.938

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerine ilişkin betimsel istatistik tablosu incelendiğinde ortalama değer 3.70 olduğu görülmektedir. Beşli likert ölçeğinde orta değer üç olduğu değerlendirildiğinde, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin orta değer üzerinde olduğu görülmektedir. Ortalama değeri en yüksek olan gençlik liderlik özelliği boyutu ise 3.96 ile “Güven Duyma ve Güvenilir Olma” boyutudur. Üniversite öğrencileri kendilerini güven duyan ve güvenilir bireyler olarak değerlendirmektedirler. Gençlik liderlik özelliklerinden ortalama değeri en düşük olan boyut “İletişim Kurabilme” boyutudur. Üniversite öğrencileri, gençlik liderlik özellikleri açısından kendilerinin iletişim kurabilme becerilerini diğer boyutlara nazaran daha az başarılı bulmaktadırlar.

Araştırmada kullanılan “Özgüven” ölçeğine ilişkin güvenilirlik katsayısı ve katılımcıların yanıtlarına yönelik tanımlayıcı istatistik bilgilerine Tablo 3’de yer verilmektedir. Araştırmada kullanılan “Özgüven” ölçeği güvenilirlik katsayısı (Cronbach’s Alpha) 0.930’dur. Araştırmada kullanılan özgüven ölçeği yüksek düzeyde güvenilir bulunmuştur.

Tablo 3. Özgüven Ölçeği Betimsel İstatistiği

Özgüven Ölçeği ve Boyutları	N	Ort.	S.S.	Güvenilirlik Katsayısı
İç Özgüven	369	3.72	.55	.866
Dış Özgüven	369	3.68	.62	.882
Özgüven (Genel)	369	3.70	.55	.930

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin özgüven düzeylerine ilişkin betimsel istatistik tablosunda özgüven ortalamalarının 3.70 olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin iç özgüven düzeyleri ortalaması 3.72, dış özgüven ortalamaları ise 3.68'dir. Beşli likert ölçeğine göre orta değer üç olduğu düşünüldüğünde, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin özgüven düzeylerinin orta değer üzerinde olduğu tespit edilmiştir.

3.3.3. Araştırma Hipotezlerinin Test Edilmesi

Araştırmada belirlenen hipotezlerin testinde korelasyon analizi ve çoklu regresyon analizi kullanılmıştır. Belirlenen hipotezler %95 güven aralığında değerlendirilmiştir. Hipotezlerin testine ilişkin tablolar aşağıda yer almaktadır.

H₁: Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile özgüven düzeyleri arasında ilişki vardır.

Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile özgüven düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir. Korelasyon analizi sonuçlarına Tablo 4'de yer verilmektedir.

Tablo 4. Hipotez 1'e İlişkin Korelasyon Analizi Tablosu

Pearson Korelasyon Analizi	İç Özgüven	Dış Özgüven	Özgüven (Genel)
<i>Mücadele İsteği ve Hedef Koyma</i>	.687**	.646**	.696**
<i>İletişim Kurabilme</i>	.532**	.660**	.624**
<i>Grup Becerileri</i>	.391**	.445**	.438**
<i>Güven Duyma ve Güvenilir Olma</i>	.475**	.425**	.469**
<i>Karar Verme Becerileri</i>	.575**	.506**	.564**
<i>Problem Çözme Becerileri</i>	.458**	.464**	.482**
<i>Mesuliyet ve Sorumluluk</i>	.267**	.280**	.286**
Gençlik Liderlik Özelliği (Genel)	.655**	.675**	.696**

**Korelasyon 0.01 düzeyinde anlamlıdır.

Tablo 4' de yer alan pearson korelasyon analizi neticesinde istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Gençlik liderlik özelliği ve özgüven düzeyi arasında 0.696 oranında pozitif yönlü ilişki olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Pearson korelasyon analizinde yer alan sonuçlara göre gençlik liderlik özellikleri alt boyutları ile özgüven ölçeği alt boyutlarının

tamamı arasında pozitif yönlü ve anlamlı derecede ilişki olduğu belirlenmiştir. Tablo 4' de yer alan analiz neticesine göre Hipotez 1 desteklenmektedir.

H₂: Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri genel özgüven düzeyleri üzerinde etkilidir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin genel özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analiz neticesinde elde edilen bulgular Tablo 5'de gösterilmektedir.

Tablo 5. Hipotez 2'ye Yönelik Çoklu Regresyon Analizi

Bağımlı Değişken: Genel Özgüven Düzeyi					
Bağımsız Değişkenler	R ²	F	β	t	p
<i>Mücadele İsteği ve Hedef Koyma</i>	.603	78.425	.297	7.947	.000
<i>İletişim Kurabilme</i>			.238	7.627	.000
<i>Grup Becerileri</i>			-.060	-1.743	.082
<i>Güven Duyma ve Güvenilir Olma</i>			.125	3.491	.001
<i>Karar Verme Becerileri</i>			.133	3.395	.001
<i>Problem Çözme Becerileri</i>			.030	.757	.450
<i>Mesuliyet ve Sorumluluk</i>			-.059	-1.853	.065

*p< 0,05 **p<0,01 düzeyinde anlamlıdır.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin genel özgüven düzeyleri üzerinde etkisinin olup olmadığını tespit etmek amacıyla gerçekleştirilen çoklu regresyon analizine göre anlamlı neticeler elde edilmiştir. Çoklu regresyon modelinde R² değerinin 0.603 olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin genel özgüven düzeyinin yüzde 60,3'lük kısmı gençlik liderlik özellikleri boyutları ile açıklanmaktadır. Beta değerleri incelendiğinde *mücadele isteği ve hedef koyma* boyutundaki 1 birimlik değişikliğin özgüven düzeyini 0.297 oranında, *iletişim kurabilme* boyutunun 0.238 oranında, *güven duyma ve güvenilir olma* boyutunun 0.125 oranında ve *karar verme becerileri* boyutunun ise 0.133 oranında etkilediği tespit edilmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından *grup becerileri*, *problem çözme becerileri* ve *mesuliyet ve sorumluluk* boyutlarının istatistiksel olarak (p>0.05) anlamlı etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Gençlik liderlik özelliklerinin genel özgüven düzeyi üzerindeki etkisini test etmek amacıyla geliştirilen Hipotez 2'nin desteklendiği görülmektedir.

H₃: Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri iç özgüven düzeyleri üzerinde etkilidir.

Katılımcıların gençlik liderlik özelliklerinin iç özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini tespit edebilmek için çoklu regresyon analizi gerçekleştirilmiştir. Analize ilişkin bulgular Tablo 6’ da gösterilmektedir.

Tablo 6. Hipotez 3’e Yönelik Çoklu Regresyon Analizi

Bağımlı Değişken: İç Özgüven Düzeyi					
Bağımsız Değişkenler	R ²	F	β	t	P
<i>Mücadele İsteği ve Hedef Koyma</i>	.565	67.081	.316	8.170	.000
<i>İletişim Kurabilme</i>			.146	4.529	.000
<i>Grup Becerileri</i>			-.088	-2.455	.015
<i>Güven Duyma ve Güvenilir Olma</i>			.167	4.525	.000
<i>Karar Verme Becerileri</i>			.198	4.880	.000
<i>Problem Çözme Becerileri</i>			-.006	-.151	.880
<i>Mesuliyet ve Sorumluluk</i>			-.074	-2.239	.026

* $p < 0,05$ ** $p < 0,01$ düzeyinde anlamlıdır.

Katılımcıların gençlik liderlik özelliklerinin iç özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini tespit etmek için gerçekleştirilen çoklu regresyon analizi sonuçları istatistiksel olarak anlamlı çıkmıştır. Çoklu regresyon modelinde R² değerinin 0.565 olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin iç özgüven düzeyinin yüzde 56,5’lik kısmı gençlik liderlik özellikleri boyutları ile açıklanmaktadır. Beta değerleri incelendiğinde *mücadele isteği ve hedef koyma* boyutundaki 1 birimlik değişikliğin özgüven düzeyini 0.316 oranında, *iletişim kurabilme* boyutunun 0.146 oranında, *grup becerileri* boyutunun negatif yönde 0.088 oranında, *güven duyma ve güvenilir olma* boyutunun 0.167 oranında, *karar verme becerilerinin* 0.198 oranında, mesuliyet ve sorumluluk boyutunun ise negatif yönde 0.074 oranında etkilediği tespit edilmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından *problem çözme becerileri* boyutunun istatistiksel olarak ($p > 0.05$) bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Gençlik liderlik özelliklerinin iç özgüven düzeyi üzerindeki etkisini test etmek amacıyla geliştirilen Hipotez 3’ün desteklendiği görülmektedir.

H₄: Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri dış özgüven düzeyleri üzerinde etkilidir.

Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin dış özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini belirlemek amacıyla yapılan çoklu regresyon analizi bulguları Tablo 7’ de gösterilmektedir.

Tablo 7. Hipotez 4’e Yönelik Çoklu Regresyon Analizi

Bağımlı Değişken: Dış Özgüven Düzeyi					
Bağımsız Değişkenler	R ²	F	β	t	p
<i>Mücadele İsteği ve Hedef Koyma</i>	.566	67.336	.276	6.406	.000
<i>İletişim Kurabilme</i>			.335	9.299	.000
<i>Grup Becerileri</i>			-.031	-.744	.439
<i>Güven Duyma ve Güvenilir Olma</i>			.079	1.923	.055
<i>Karar Verme Becerileri</i>			.064	1.414	.158
<i>Problem Çözme Becerileri</i>			.069	1.493	.136
<i>Mesuliyet ve Sorumluluk</i>			-.043	-1.177	.240

* $p < 0,05$ ** $p < 0,01$ düzeyinde anlamlıdır.

Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin dış özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini tespit etmek için gerçekleştirilen çoklu regresyon analizi neticesinde istatistiksel açıdan anlamlı bulgular elde edilmiştir. Çoklu regresyon modelinde R² değerinin 0.566 olduğu görülmektedir. Üniversite öğrencilerinin dış özgüven düzeyinin yüzde 56.6'lık kısmı gençlik liderlik özellikleri boyutları ile açıklanmaktadır. Beta değerleri incelendiğinde *mücadele isteği ve hedef koyma* boyutundaki 1 birimlik değişikliğin dış özgüven düzeyini 0.276 oranında ve *iletişim kurabilme* boyutunun 0.335 oranında etkilediği tespit edilmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından *grup becerileri*, *güven duyma ve güvenilir olma*, *karar verme becerileri*, *problem çözme becerileri* ve *mesuliyet ve sorumluluk* boyutlarının istatistiksel olarak ($p > 0.05$) anlamlı etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Gençlik liderlik özelliklerinin dış özgüven düzeyi üzerindeki etkisini test etmek amacıyla geliştirilen Hipotez 4'ün desteklendiği görülmektedir.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Bu çalışma üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin genel özgüven düzeyleri, iç özgüven düzeyleri ve dış özgüven düzeyleri üzerindeki etkisi de tespit edilmeye çalışılmıştır. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin betimsel istatistik analizi sonuçlarına göre orta seviyenin üzerinde olduğu belirlenmiştir. Cansoy (2015) tarafından yapılan benzer bir araştırmada da öğrencilerin gençlik liderlik özelliklerinin orta seviyede olduğu tespit edilmiştir. Okçu (2017) tarafından üniversite öğrencilerine yönelik yapılan gençlik liderlik özellikleri araştırması neticesinde, üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin iyi seviyede olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Araştırma neticesinde ortalama değeri en yüksek olan gençlik liderlik özelliğinin “güven duyma ve güvenilir olma (3.96)” alt boyutu olduğu sonucuna ulaşılmıştır. En düşük gençlik liderlik özelliği boyutunun ise “iletişim kurabilme (3.35)” boyutunda yer aldığı tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan üniversite öğrencilerinin özgüven düzeylerini belirlemeye yönelik gerçekleştirilen betimsel istatistik analizi sonuçlarına göre genel özgüven düzeyi (3.70), iç özgüven düzeyi (3.72) ve dış özgüven düzeyinin (3.68) orta seviyenin biraz üzerinde olduğu belirlenmiştir. Karademir (2015) tarafından üniversite öğrencilerin özgüven düzeylerini belirlemeye yönelik yapılan benzer bir araştırmada, öğrencilerin genel özgüven ve iç özgüven seviyelerinin yüksek, dış özgüven seviyelerinin ise orta düzeyde olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Göktürk (2011) tarafından ergenlere yönelik yapılan benzer bir araştırmada, ergenlerin iç özgüven, dış özgüven ve genel özgüven düzeyleri yüksek seviyede çıkmıştır.

Araştırmaya katılan öğrencilerin, gençlik liderlik özellikleri ve özgüven düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ve pozitif yönde ilişkiler olduğu tespit edilmiştir. Erpalabıyık (2018) tarafından yapılan araştırmada da pozitif yönlü ve orta düzeyde ilişki olduğu sonucu ortaya konmuştur.

Gençlik liderlik özellikleri ve alt boyutlarının genel özgüven, iç özgüven ve dış özgüven düzeyleri ile orta düzeyde ilişki içerisinde olduğu belirlenmiştir. “Mücadele isteği ve hedef koyma” boyutunun diğer boyutlara göre özgüven düzeyi ile daha yüksek seviyede ilişkili olduğu görülmektedir.

Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının özgüven düzeyleri üzerindeki etkisini tespit etmek için gerçekleştirilen çoklu doğrusal regresyon analizi neticesinde pozitif yönlü ve istatistiksel olarak anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin genel özgüven düzeylerinin, gençlik liderlik özellikleri alt boyutları ile açıklanma oranı 0.603’tür. Üniversite öğrencilerinin genel özgüven düzeyleri üzerinde “Mücadele isteği ve hedef koyma” boyutunun 0.297 ($p<0.01$), “iletişim kurabilme” boyutunun 0.238 ($p<0.01$) oranında, “güven duyma ve güvenilir olma” boyutunun 0.125 ($p<0.01$) oranında, “karar verme becerileri” boyutunun 0.133 ($p<0.01$) oranında etkisi olduğu tespit edilmiştir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından “grup becerileri”, “mesuliyet ve sorumluluk”, “problem çözme becerileri” boyutlarının genel özgüven düzeyi üzerinde istatistiksel olarak ($p>0.05$) anlamlı bir etkisinin olmadığı belirlenmiştir. Erpalabıyık (2018)’ın yaptığı araştırmada da gençlik liderlik özelliklerinin özgüven düzeyi üzerinde 0,58 oranında etkisinin olduğu ve bu çalışmanın sonucuna yakın bir açıklama düzeyinde olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmaya katılan öğrencilerin gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının iç özgüven düzeyi üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik yapılan çoklu doğrusal regresyon analizi neticesinde pozitif yönlü ve anlamlı derecede etkinin olduğu tespit edilmiştir. Üniversite öğrencilerinin iç özgüven düzeylerinin gençlik liderlik özellikleri alt boyutları ile açıklanma oranı 0.565’ tir. Gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarından “mücadele isteği ve hedef koyma” boyutunun 0.316 oranında, “iletişim kurabilme” boyutunun 0.146 oranında, “grup becerileri” boyutunun negatif yönde 0.088 oranında, “güven duyma ve güvenilir olma” boyutunun 0.167 oranında, “karar verme becerileri” boyutunun 0.198 oranında, “mesuliyet ve sorumluluk” boyutunun negatif yönde 0.074 oranında iç güven düzeyini etkilediği sonucuna ulaşılmıştır.

Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerinin dış özgüven düzeyleri üzerinde etkisinin olup olmadığını tespit etmek için çoklu doğrusal regresyon analizi gerçekleştirilmiş, pozitif yönlü ve anlamlı sonuçlar elde edilmiştir. Öğrencilerin dış özgüven düzeylerinin gençlik liderlik özellikleri alt boyutları ile açıklanma oranı 0.566 seviyesindedir. Üniversite öğrencilerinin dış özgüven düzeyleri üzerinde “mücadele isteği ve hedef koyma” boyutunun 0.276 oranında ve “iletişim kurabilme” boyutunun 0.335 oranında etkisinin olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Diğer gençlik liderlik özellikleri alt boyutlarının dış özgüven düzeyi üzerinde bir etki tespit edilememiştir.

Sonuç olarak üniversite öğrencilerinin özgüven düzeyleri ve gençlik liderlik özellikleri arasında pozitif yönlü ilişki olduğu belirlenmiştir. Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özelliklerini geliştirmeye yönelik verilecek eğitimlerin, onların özgüven düzeylerine olumlu katkılar sunacağı açıktır. Özgüven düzeyi yüksek olan öğrencilerin daha başarılı olacakları düşünülmektedir. Sonraki çalışmalara öneri olarak, gençlerin özgüven düzeyleri üzerinde etkili olabilecek diğer unsurların araştırılması tavsiye edilebilir. Ayrıca, farklı bölümlerde okuyan üniversite öğrencileri ile karşılaştırmalı olarak gençlik liderlik özellikleri ve özgüven ilişkisi araştırılabilir.

KAYNAKÇA

Akın A. (2007). Öz-Güven ölçeğinin geliştirilmesi ve psikometrik özellikleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 7(2), 167-176.

An N. (2005). Özgüven. *Eğitim Dergisi*, 9, 1-6.

Andrew, S. (1998). Self-efficacy as a predictor of academic performance in science. *Journal of Advanced Nursing*, 27(3), 596-603.

Bakan, İ. (2008). Örgüt kültürü ve liderlik türlerine ilişkin algılamalar ile yöneticilerin demografik özellikleri arasındaki ilişki: bir alan araştırması. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2008(1), 13-40.

Başoğlu, U. D. (2006). *Askeri liselerde eğitim-öğretim gören takım sporu yapan, bireysel spor yapan ve spor yapmayan öğrencilerin liderlik özellikleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Burns, J. M.G. (1978) *Leadership*, New York: Harper and Row Inc.

Cansoy, R. & Turan, S. (2016). Gençlik liderlik özellikleri ölçeği: güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Türkiye Eğitim Dergisi*, 1(1), 19-39.

Cansoy, R. (2015). *Türkiye'de ortaöğretim okullarındaki öğrencilerin gençlik liderlik özelliklerinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Eskişehir: Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.

Chan, D. W. (2000). Assessing leadership among Chinese secondary students in Hong Kong: the use of the roets rating scale for leadership. *Gifted Child Quarterly*, 44(2), 115-122.

Çelik, C. & Sünbül, Ö. (2008). Liderlik algılamalarında eğitim ve cinsiyet faktörü: mersin ilinde bir alan araştırması. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(3), 49-66.

Durmuş, Ö. (2011). *İlköğretim ve lise öğrencilerinde görülen liderlik davranışlarının araştırılması*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Çanakkale: Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Edelman, A., Gill, P., Comerford, K., Larson, M., & Hare, R. (2004). *Youth development & youth leadership*. A background paper. Institute for Educational Leadership, <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED485711.pdf>, Erişim Tarihi: 25.12.2019

Erdem, O. & Dikici, A. M. (2009). Liderlik ve kurum kültürü etkileşimi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(29), 198-213.

Erpalabıyık, B. (2018). *Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile benlik saygısı ve özgüven algıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Siirt: Siirt Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ezmeçi, F. (2012). *İlköğretim 1. Sınıf Öğrencilerinin Özgüvenleri*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Feldhusen, J. F., & Pleiss, M. K. (1994). Leadership: A synthesis of social skills, creativity, and histrionic ability?. *Roeper Review*, 16(4), 293-294.

Feltz, D. L. (2007) Self-confidence and sports performance. *Studies*, 33(41), 50-66.

Gökkaya, D. (2017). *Psikolojik beceri kıstası olarak özgüvenin elit sporcuların performansına katkısı; boks milli takımı örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

Gökner, Ö. (2017). *Özgüven kazanmak*. (6. Baskı) Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Göktürk, G. Y. (2011). *Ergenlerin sosyal kaygı düzeylerinin özgüven ve bazı kişisel demografik özelliklere göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Günel, A. (2007). *Farklı anne baba tutumlarının okul öncesi eğitim çağındaki çocukların özgüven duygusunun gelişimine etkisi (Aksaray ili örneği)*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hayes, E. F. (1998). Mentoring and nurse practitioner student self-efficacy. *Western Journal of Nursing Research*, 20(5), 521-535.

Kahn, L., Hewes, S., & Ali, R. (2009). Taking the lead: youth leadership in theory and practice. retrieved from the young foundation <http://youngfoundation.org/publications/taking-the-lead-youth-leadership-in-theory-and-practice>. Erişim Tarihi: 25.12.2019

Kalaycı, Ş. (2008), *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri*. (3.Baskı). Ankara: Asil Yayın Dağıtım.

Karademir, N. (2015). Fen edebiyat fakültesi coğrafya bölümü öğrencilerinin özgüven algıları. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(1), 53-77.

Kaya, B. (2015). *Görsel sanatlar dersinin öğrencilere özgüven kazandırmada etkisi*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kılbaş Ş., (1989). *Ankara Yeni mahalle ve Çankaya gençlik merkezlerine üye gençlerin gençlik merkezine ilişkin görüşleri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Koç, S. & Gün N. (2019). *Özsaygı: öncelikler listende kaçınıcı sıradasın?* (11. Baskı). İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık.

Lenney, E. (1981). What's fine for the gander isn't always good for the goose: sex differences in self-confidence as a function of ability area and comparison with others. *Sex Roles*, 7(9), 905-924.

Lent, R. W., Brown, S. D. & Larkin, K. C. (1986) Self-efficacy in the prediction of academic performance and perceived career options. *Journal of Counselling Psychology*, 33(3), 265-269.

Lin, G. J. (2003). *Leadership development of college students in Taiwan*, (Doctoral Dissertation) Bloomington: Indiana University.

Lindenfield G. (2004). *Kendine güvenen çocuk yetiştirme* (Çev., Gülder Tümer). İstanbul: Hyb Yayıncılık.

Multon, K. D., Brown, S. D. & Lent, R. W. (1991) Relation of self-efficacy beliefs to academic outcomes: a meta-analytic investigation. *Journal of Counselling Psychology*, 38(1), 30-38.

Okçu, V., Erpalabıyık, B. & Gezen, M. O. (2017). Üniversite öğrencilerinin gençlik liderlik özellikleri ile benlik saygısı ve kişisel başarı algıları arasındaki ilişkilerin incelenmesi. 2. *Uluslararası Felsefe, Eğitim, Bilim Tarihi ve Sanat Sempozyumu*, 3-7 Mayıs 2017. Muğla.

Owens, T. J. Stryker, S. & Goodman, N. (ed.) (2006) *Extending self-esteem theory and research: sociological and psychological currents*. Cambridge University Press.

Örteş, G. (2010). *Gençlik ve spor il müdürlüklerine bağlı gençlik merkezlerinin 15-26 yaş arasındaki gençler tarafından bilinirlik düzeyi*, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Özbeç Ç. (2004). *Çocuk sorunlarına yapıcı çözümler*, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Pajares, F. (1996). Self-efficacy beliefs in academic settings. *Review of Educational Research*, 66(4), 543-578.

Pınar, İ. (1999). Öğrenen organizasyonlarda liderlik anlayışı, *İstanbul Üniversitesi Yönetim Dergisi*, 10(34), 24-40.

Popovich, N. G. & Rogers, W. J. (1987). An assessment of pharmacy student confidence in learning. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 51(1), 17-23.

Robbins, S. P. (2001). *Organisational behaviour: global and southern African perspectives*. South Africa: Pearson.

Stankov, L. & Crawford, J. D. (1997). Self-Confidence and performance on tests of cognitive abilities. *intelligence*, 25(2), 93-109.

Şahin, Z. (2016). *İlkokul öğrencilerinde dil ve konuşma bozukluğunun öğrencilerin özgüveni üzerine etkisi:50.yıl ortaokulu ve Dilkonmer örneği*. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Nişantaşı Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Wheeler, W. & Edlebeck, C. (2006). Leading, learning, and unleashing potential: Youth leadership and civic engagement. *New Directions for Youth Development*, 2006(109), 89-97.

Yukl, G. A. (2010). *Leadership in organizations* (7th edition). New Jersey: Prentice Hall Inc.

Zimmerman, B. J. (2000). Self-efficacy: an essential motive to learn. *Contemporary Educational Psychology*, 25(1), 82-91.